

สรุปผลการวิจัย วัตถุประสงค์และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง บทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคใต้ที่มีต่อการทำนุบำรุง วัฒนธรรมของชาติ มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทการทำนุบำรุง ส่งเสริม วัฒนธรรมของชาติ ของวิทยาลัยครูใน เขตภาคใต้
2. เพื่อศึกษาถึง วิธีกา เน้นงานการ ส่ง เสริมทำนุบำรุง วัฒนธรรมท้องถิ่นใน เขต วิทยาลัยแต่ละแห่งรับผิดชอบ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในกานการค้ำ เน้นการทำนุบำรุง ส่ง เสริม รักษา วัฒนธรรมท้องถิ่นของวิทยาลัยครูใน เขตภาคใต้
4. เพื่อ เสนอแนะแนวทางในการทำนุบำรุง วัฒนธ รรมใน เขตภาคใต้

วิธีกา เน้นการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และคณะกรรมการ ประจำวัฒนธรรม ในวิทยาลัยครูใน เขตภาคใต้ทั้ง 9 แห่ง คือ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัย ครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัย ครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูยะลา โดยมีตัวอยาง ประชากร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รอง อธิการฝ่ายบริหาร รองอธิการฝ่ายวิชาการ รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยได้ประชากร ทั้งหมด รวมจำนวน 54 คน กลุ่มต่อไปคือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน ซึ่งในกลุ่มนี้ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยยึดเอาจากวิชาที่ทำการสอนประจำ ซึ่งตรงกับลักษณะของวัฒนธรรมทั้ง 5 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาศิลปะ สาขาการ

ทางมีมือ สาขาเกษตรศาสตร์ และสาขาวิชาแคว้นพัฒนาการ ซึ่งในอุดมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 135 คน และคณะศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ประจำศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง โกลด์ ประธานศูนย์วัฒนธรรม รองประธานศูนย์วัฒนธรรม เลขานุการศูนย์วัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายวิจัยและพัฒนาวัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม หัวหน้าฝ่ายหอวัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม โกลด์ครูประจำกรทั้งหมด รวมจำนวน 72 คน รวมคณะศึกษาศาสตร์ทั้งหมด จำนวน 261 คน และเก็บแบบสอบถามคืนมาได้ 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.54 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยโครงสร้างขึ้น อย่างละ 1 ฉบับ สำหรับแบบสอบถามทั้งหมด 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของบุคลากรแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นในความเลื่อมใสงาน และวิธีการดำเนินงานจัดกิจกรรมทางงานวัฒนธรรม
- ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมทางงานวัฒนธรรม
- ตอนที่ 4 เป็นปัญหา หรืออุปสรรคในการดำเนินงานทางงานวัฒนธรรม

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยครู และผู้บริหารศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครู โดยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งมี 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางงานวัฒนธรรมที่จัดไว้
- ตอนที่ 3 เป็นปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานทางงานวัฒนธรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามควมการไปด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ สำหรับการสัมภาษณ์นั้นได้เดินทางไปด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้:-

1. ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่แล้วทำการร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานและวิธีการดำเนินงาน โดย เอาความถี่ของหลายด้าน เช่น แลวหาค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับ
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย และ ทำความเรียงแบบมาตรฐาน เช่นรายชื่อ ในแต่ละด้าน
4. ส่วนแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาประมวล เขาเกี่ยวกับแล้วเสนอในรูปแบบของความเรียงสรุปสาระสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย จะได้นำผลแล้วสรุปเป็น 7 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 205 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย คือ มีจำนวน 143 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และมีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-20 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ถึง 190 คน ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางบริหาร เป็นเจ้าหน้าที่อื่น ๆ และส่วนใหญ่วุฒิการศึกษายู่ในระดับปริญญาโท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในสถานลักษณะงานและวิธีการดำเนินงานการจัดกิจกรรมทางงานวัฒนธรรม

1. ในสถานลักษณะงานที่วิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง ปฏิบัติมากเป็นอันดับ 1 คือ การจัดทำโครงการ รองลงมา คือ การจัดการแสดงและสาธิต ส่วนที่ปฏิบัติน้อยเป็นอันดับสุดท้าย คือ การจัดตั้งชมรมและกลุ่มผู้สนใจ
2. ในด้านวิธีการดำเนินงานที่ระบุและสำเนา เป็นอันดับ 1 คือ การร่วมมือกับสถาบันเอกชน องค์กร และหน่วยงานอื่นของรัฐ รองลงมาคือ การดำเนินงานเป็นเอกเทศ และอันดับสุดท้ายคือ การสนับสนุนโดยหน่วยงานอื่นจัดทำ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม ทางด้านวัฒนธรรมที่ดำเนินการส่งเสริม
เผยแพร่ เช่น ปลูกฝัง และจรรโลงวัฒนธรรมได้ในลักษณะต่าง ๆ

1. ในลักษณะของการสอน ข้อที่ได้รับการปฏิบัติค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.71$)
คือ การส่งเสริมให้นักศึกษา เข้าวชม และประชาชนมีชมปฏิบัติทางศาสนาด้วยการสอนและอบรม
และที่ค่อนข้างมากรองลงมา ($\bar{X} = 2.54$) คือ การสอนและอบรมในนักศึกษา เข้าวชม และ
ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี และ เกิดค่านิยมแนวไทย
2. ในลักษณะของการจัดประกวดแข่งขัน การสนับสนุนในนักศึกษา ตั้ง
ชุมชนทางวัฒนธรรมขึ้นในวิทยาลัยครู ได้รับการปฏิบัติค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.85$) แต่การสนับสนุน
การปฏิบัติงานศิลปหัตถกรรมขึ้นบ้านในรูปแบบทางอื่นได้รับการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.31$)
3. ในลักษณะของการศึกษาวิจัย และรวบรวมการจัดรวบรวมโบราณวัตถุ
และวัสดุทางวัฒนธรรม ได้รับการปฏิบัติค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.79$) และค่อนข้างมาก รองลงมา
($\bar{X} = 2.60$) คือ การส่งเสริมให้การค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและ
วัฒนธรรมของท้องถิ่น
4. ในลักษณะของการประสานงานติดต่อกับหน่วยงานอื่น การประสาน
งานกันระหว่างวิทยาลัยกับสื่อมวลชนของท้องถิ่น ได้รับการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.43$)
และค่อนข้างน้อยลงมา ($\bar{X} = 2.19$) คือ การร่วมมือกับเสนาบดีชนเพื่อผลิตบุคลากรทางด้านวัฒนธรรม
5. ในลักษณะของการไปทัศนศึกษา คูงานและแลกเปลี่ยนเผยแพร่ ซึ่งกัน
และกัน การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างท้องถิ่นและระหว่างภาค ยังปฏิบัติอยู่ในระดับ
ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.47$) และค่อนข้างน้อยรองลงมา ($\bar{X} = 2.17$) คือ การจัดไปทัศนศึกษา
ทางวัฒนธรรม
6. ในลักษณะของการประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์
ทางด้านวัฒนธรรมยังปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.28$) และค่อนข้างน้อยรองลงมา ($\bar{X} = 2.17$)
คือ การจัดรายการเสียงตามสายเพื่อการปลูกฝังและอนุรักษ์วัฒนธรรม
7. ในลักษณะของการใช้วิทยากรอื่น ๆ การนำเอากระบวนการทางจิตวิทยา
และกระบวนการลูกเสือมาใช้ในการฝึกอบรมทางด้านวัฒนธรรม ยังปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
($\bar{X} = 2.19$) และค่อนข้างน้อยลงมา ($\bar{X} = 2.18$) คือ การใช้ทัศนศึกษาเป็นศูนย์กลาง
ในการพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่น

8. จากการสรุปผลของการจัดกิจกรรมทางงานวันธรรมโนในแต่ละด้าน นั้น การใช้วิธีการอื่น ๆ ได้รับความปฏิบัติค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.81$) และค่อนข้างมากรองลงมา ($\bar{X} = 2.58$) คือ การจัดประกวดและแข่งขัน และการวิจัยศึกษาแต่ละรวบรวม ($\bar{X} = 2.54$) ส่วนการสนับการปฏิบัติค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.43$) และค่อนข้างน้อยรองลงมา ($\bar{X} = 2.32$) คือ การทัศนศึกษา ศึกษาน และแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกัน

9. การจัดกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด ซึ่งวิทยาลัยครูทั้ง 9 แห่ง จัดให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชน โดยเกิดจากความที่ของผู้ตอบคำถามเปิดชนิดนี้ จำนวน 72 คน คือ กิจกรรมประเภทเผยแพร่ โดยการจัดนิทรรศการประกอบการแสดงละครสาธิต (ความถี่ 31/72) และรองลงมา คือ กิจกรรมค้นคว้าและขั้นตอนการ (ความถี่ 25/72) และกิจกรรม ทางงานศิลปะการช่างฝีมือ คหกรรมศาสตร์ และการละเล่นท้องถิ่น (ความถี่ 18/72)

ตอนที่ 4 ปัญหาที่อุปสรรคในภาระดำเนินงานทางงานวันธรรมโน ในด้านต่าง ๆ

1. ในด้านการดำเนินงาน และวิธีการทำงาน ความพร้อมและความ ต้องการในด้านการเงิน เป็นปัญหาค่อนข้างน้อยอันดับแรก ($\bar{X} = 2.32$) และรองลงมา คือ ปัญหา ในเรื่องระยะเวลาในการทำงานตามโครงการแต่ละโครงการ ($\bar{X} = 2.31$) และปัญหาคอน ข้างน้อยอันดับสุดท้าย คือ ปัญหาในเรื่องสถานที่ที่จะใช้ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 2.07$)

2. ในด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ทั้งหมดเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.23$) โดยมีปัญหาในเรื่องการติดต่อตามสาย งานในระบบราชการเป็นปัญหาค่อนข้างน้อย อันดับแรก ($\bar{X} = 2.37$) และค่อนข้างน้อยรองลงมา ($\bar{X} = 2.24$) คือ การใช้การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกวิทยาลัย และปัญหาค้นเกิดจากการสื่อสารไม่ชัดเจน เป็นปัญหาค่อนข้างน้อยอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.12$)

3. ในด้านบุคลากร ปัญหาในเรื่องบุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติ ในที่งานด้านวันธรรมโนเป็นปัญหาค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.59$) และปัญหาในเรื่องจำนวนบุคลากร ไม่พอแต่ละ เป็นปัญหาที่ค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.48$) ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย ได้แก่ ปัญหาในเรื่องบุคลากรได้รับค่าตอบแทนน้อย ได้รับค่าจ้าง เป็นปัญหาค่อนข้างน้อยอันดับแรก ($\bar{X} = 2.42$) และค่อนข้างน้อยรองลงมาคือ ปัญหาความเข้าใจ และความศรัทธาในงานของบุคลากร ($\bar{X} = 2.35$)

4. ในด้านวิชาการ ทั้งหมดเป็นปัญหาอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.29$) โดยมีปัญหาในเรื่อง การนำเอาผลงานวิจัยทางด้านวัฒนธรรมมาอ้างอิง เป็นปัญหาค่อนข้างน้อยอันดับแรก ($\bar{X} = 2.38$) และค่อนข้างน้อยรองลงมา คือ ปัญหาในเรื่องวิธีการและการดำเนินการสอดแทรก ความรู้ด้านวัฒนธรรมลงในวิชาการต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.34$) ส่วนปัญหาค่อนข้างน้อยอันดับสุดท้าย คือ ปัญหาในเรื่องผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติ ($\bar{X} = 2.15$)

5. ในด้านปัญหาทั่วไป ความตระหนักของนักศึกษาในความสำคัญของภารกิจ กิจกรรมด้านวัฒนธรรม เป็นปัญหาค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนปัญหาในเรื่องความสนใจของประชาชน เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในกิจกรรมด้านวัฒนธรรม เป็นปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.43$) และค่อนข้างน้อยรองลงมา คือ ความสนใจของอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.40$)

6. จากการสรุปผลของปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานทางวัฒนธรรม ในด้านต่าง ๆ นั้น ปัญหาหรืออุปสรรคทั้งหมดอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.29$) โดยมีปัญหา ในด้านบุคลากร เป็นปัญหาค่อนข้างน้อย มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 2.40$) ค่อนข้างน้อยรองลงมา คือ ปัญหาในด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.29$) มาเป็นอันดับ 2 ปัญหา ราย ปัญหาที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยอันดับสุดท้าย คือ ปัญหาในการประสานงานกับภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.23$)

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก และกลุ่ม วิทยาลัยครูภาคใต้

1. ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมด้าน วัฒนธรรม ทั้ง 2 กลุ่มดำเนินงานนี้ลักษณะแตกต่างกัน คือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้จัดงาน ในลักษณะของการจัดการแสดงและสาธิต เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ การจัดนิทรรศการ แต่ในกลุ่ม วิทยาลัยครูภาคใต้ได้จัดนิทรรศการ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ การจัดการแสดงและสาธิต ส่วน อันดับสุดท้าย ทั้ง 2 กลุ่มจัดเหมือนกัน คือ การตั้งชมรมหรือกลุ่มผู้สนใจ

2. ในด้านวิธีการที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้ง 2 กลุ่ม ใช้วิธีการเหมือนกัน คือ ร่วมมือกับสถาบันเอกชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ การ ดำเนินการเป็น เอกเทศ และอันดับสุดท้าย คือ การสนับสนุนหน่วยงานอื่นจัดทำ

3. ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู ปลูกฝัง และจรรโลงวัฒนธรรมในลักษณะต่างๆ นั้น ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติแตกต่างกันไม่มากนัก คือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้จัดในลักษณะของการจัดประกวดแข่งขันอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.57$) และรองลงมาคือ ในลักษณะของการสอนซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.42$) แต่กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้เน้นได้จัดในลักษณะของการวิจัยศึกษาและรวบรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.72$) และรองลงมาคือ การจัดประกวดแข่งขันซึ่งจัดอยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นกัน ($\bar{X} = 2.57$)

4. ในด้านปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานทั้ง ๔ กลุ่มมีปัญหาแตกต่างกัน คือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกมีปัญหาในด้านปัญหาทั่วไปอยู่ในระดับเกือบจะค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.46$) และรองลงมาคือปัญหาในเรื่องข่าวบุคลากร ซึ่งเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับเกือบจะค่อนข้างมากเช่นกัน ($\bar{X} = 2.44$) ส่วนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้มีปัญหาในเรื่องบุคลากรเป็นปัญหาระดับค่อนข้างน้อยที่มีเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 2.36$) และค่อนข้างน้อยรองลงมาคือ ปัญหาในด้านปัญหาทั่วไป ($\bar{X} = 2.32$)

ตอนที่ 6 เป็นข้อมูลที่ไต่ถามการสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยและผู้บริหารศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครู จำนวน 10 ท่าน จากวิทยาลัยครู 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูสงขลา และวิทยาลัยครูยะลา

ก. เกี่ยวกับกิจกรรมด้านวัฒนธรรมที่วิทยาลัยได้จัดใหม่ขึ้น

1) ในด้านโครงการศึกษาและฟื้นฟูกิจกรรมด้านวัฒนธรรม และประเพณีมีส่วนใหญ่จะมุ่งไปที่วัฒนธรรมส่วนรวมของชาติ เช่น การฝึกมารยาท นาฏศิลป์ไทย และฟื้นฟูงานประเพณีประจำท้องถิ่น

2) ในด้านการจัดงานตามเทศกาลของท้องถิ่น ส่วนมากแต่ละกลุ่มวิทยาลัยจะมีงานเทศกาลเฉพาะท้องถิ่นที่แต่ละวิทยาลัยครูตั้งอยู่ เช่น งานประเพณีชักพระ งานดับคาหะพาน ขามแม่น้ำแคว

3) ในด้านพิธีสำคัญทางศาสนาส่วนใหญ่มักมีกิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนาพุทธ ยกเว้นวิทยาลัยครูในเขตที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลาม จะมีพิธีทางศาสนาของชาวมุสลิม เช่น ในวันฮารีรายอ

- 4) ในด้านการจัดให้มีการละเล่นพื้นบ้านส่วนใหญ่แต่ละวิทยาลัยครูจะจัดให้มีขึ้นในเทศกาลและงานต่างๆ ที่วิทยาลัยครูจัดให้มีขึ้น
- 5) ในด้านการส่งเสริมวิชาการในรูปของนิทรรศการแต่ละวิทยาลัยครูจะจัดให้มีนิทรรศการทางวัฒนธรรมในวันสำคัญต่างๆ ทั้งที่เป็นวันที่เกี่ยวกับศาสนาและบุคคล
- 6) ในด้านการจัดฝึกอบรมและประกวดมารยาทส่วนมากวิทยาลัยจะจัดวิทยากรออกไปแนะนำและสาธิตมารยาทตามโรงเรียนในชุมชนต่าง ๆ
- 7) ในด้านการส่งเสริมกีฬาพื้นบ้านแต่ละวิทยาลัยครูจะจัดให้มีขึ้นร่วมกับงานเทศกาลต่างๆ หรือหาโอกาสที่วิทยาลัยเห็นว่าเหมาะสมและจัดตามความนิยมของท้องถิ่น
- 8) ในด้านการจัดวัฒนธรรมปัจจุบันยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร จะมีแต่เฉพาะบางวิทยาลัยครูเท่านั้นที่ดำเนินการ เช่น วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- 9) ในด้านการจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวัฒนธรรม ยังมีไม่มากนัก จะมีแต่วิทยาลัยครูที่มีแหล่งวัฒนธรรมอันเก่าแก่เท่านั้นและมักจัดเพื่อสัมมนาเกี่ยวกับความรู้ของท้องถิ่นนั้นๆ เช่น สัมมนาประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมนครศรีธรรมราช
- 10) ทางด้านการพิมพ์เอกสารหรือหนังสือออกเผยแพร่ในส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับนิทาน การละเล่น และแนะนำศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน แต่ยังไม่แพร่หลายอยู่ในวงวิทยาลัยข้างเคียงเท่านั้น
- 11) ในด้านการเชิดวิทยากรมาบรรยายให้นักศึกษาฟังนั้นส่วนใหญ่จะเชิญมาบรรยายเกี่ยวกับขอปฏิบัติเพื่อการปลูกฝังค่านิยมไทย 5 ประการ และมีการบรรยายประกอบการสาธิตเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ศิลปะพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน เป็นครั้งคราว
- 12) ในด้านกีฬาและนันทนาการ ทุกวิทยาลัยจะมีงานกีฬาประเพณีของแต่ละวิทยาลัยอยู่แล้ว เช่น กีฬาสี่กีฬาอันองใหม่ และกลุ่มวิทยาลัยครู
- 13) ในด้านการส่งเสริมวรรณกรรมไทย วิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมทางด้านภาษาขึ้นในวันเทศกาลเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ เช่น วันสุนทรภู่
- 14) ในด้านการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์และรักษาโบราณสถาน ส่วนใหญ่จะทำการโดยเสด็จพระราชกุศลเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

15) การทัศนศึกษาและดูงานของบุคลากรไม่ได้กระทำบ่อยครั้งนัก เนื่องจากมีความจำกัดทางด้านงบประมาณ

16) กิจกรรมทางศาสนา ทุกวิทยาลัยควรได้ปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาของชาติ

17) ในด้านการประสานงานและร่วมมือกันหน่วยงานอื่นเนื่องในโอกาสพิเศษ ส่วนใหญ่จะไปรวมกันทำพิธีของหน่วยงานนั้นๆ โดยไปออกราน และร่วมจัดนิทรรศการ

18) ในด้านการให้การอบรมหลักสูตรระยะสั้น มักเน้นไปที่กลุ่มแม่บ้าน และให้การอบรมในด้านกิจกรรมศาสตร์ และศิลปหัตถกรรม

19) การจัดทำหนังสืออ่านประกอบทางค่านิยมธรรมสำหรับเด็กในวัยเรียน ทุกวิทยาลัยควรได้รับนโยบายและงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องนี้จากสำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้จัดทำ

20) ในด้านการจัดประกวดผลงานทางด้านกิจกรรมยังมีน้อย ไม่ค่อยจะแพร่หลายเท่าที่ควร

ข. เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานทางค่านิยมธรรม

1) ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายทางค่านิยมธรรม คือ ผู้บริหารไม่มีนโยบายแน่ชัดในการดำเนินงานทางค่านิยมธรรม

2) ปัญหาเกี่ยวกับวิธีดำเนินงาน คือ ขั้นตอนในการดำเนินงานยุ่งยาก ซับซ้อน ไม่สะดวกในการดำเนินงาน

3) ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ คือ ปัญหาการโอนเงินล่าช้าทำให้การดำเนินงานไม่ทันการ

4) ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานตามโครงการที่ตั้งไว้ คือ ปัญหาการให้ความร่วมมือของบุคลากรภายนอก เพราะงานบางอย่างเป็นงานค่านิยมธรรมไม่สามารถมองเห็นผลได้ในระยะสั้น

5) ปัญหาเกี่ยวกับการประสานงาน คือ ความไม่เข้าใจในระบบงาน และลักษณะงานที่ทำและการขาดความรับผิดชอบ

6) ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร คือ เวลาของบุคลากรที่จะอุทิศให้กับงานด้านวัฒนธรรมมีน้อย เพราะบุคลากรมีงานสอนประจำ

7) ปัญหาเกี่ยวกับวิชาการ คือ ปัญหาขาดการสานต่อและสืบทอดทางด้านวิชาการจากบรรพบุรุษและผู้เชี่ยวชาญ

8) สำหรับปัญหาทั่วไปที่มีผลกระทบกระเทือนต่อการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม คือ ความไม่เข้าใจในลักษณะงานทางด้านวัฒนธรรม และการขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของผู้สอนตามภาระและบทบาทในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 มาตรา 5

สรุปความสอดคล้องและขอแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้ออกมาจากการเก็บด้วยแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์โดยจากการจัดกิจกรรมและมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมสรุปได้ดังนี้

ในกานการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมนั้น ผลที่พบจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องกันคือ การจัดกิจกรรมด้านการเล่นมีการปฏิบัติเกือบจะค่อนข้างมาก การจัดประกวดแข่งขัน ปฏิบัติค่อนข้างมากและการจัดกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อยคือ การศึกษาวิจัย รวบรวม การประสานงานติดต่อกับหน่วยงานอื่น การทัศนศึกษา ศึกษาน แลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกัน การประชาสัมพันธ์และวิธีการอื่นๆ ส่วนผลที่ได้ออกมาจากการสัมภาษณ์ซึ่งแตกต่างจากแบบสอบถามคือ กิจกรรมที่มีการปฏิบัติค่อนข้างมาก คือ การฟื้นฟูประเพณีท้องถิ่นและการจัดงานนิทรรศการประกอบการแสดงในเทศกาลต่าง ๆ

สำหรับผลในกานปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานที่ได้ออกมาจากการสอบถาม และการสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องกัน คือ ปัญหาเกือบทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย แต่จากการสัมภาษณ์พบว่าปัญหาทั่วไปอยู่ในระดับเกือบจะค่อนข้างมาก โดยเฉพาะ ปัญหาเกี่ยวกับแนวนโยบายทางด้านวัฒนธรรม ปัญหาในกานวิธีการดำเนินงานตามนโยบาย ปัญหาความงบประมาณ และปัญหาการทำงานตามโครงการที่ตั้งไว้

ตอนที่ 7 แนวทางในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในเขตภาคใต้

1. แนวทางด้านการบริหาร ศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครูนั้น แท้จริงแล้วคือ ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัดนั่นเอง โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนในการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมในจังหวัดนั้น โดยได้ตั้งคณะกรรมการศูนย์ให้

ประกอบด้วยราชการจากส่วนจังหวัด คือ ทางฝ่ายบ้านเมืองและทางฝ่ายวิทยาลัยครูผู้เป็นเจ้าของสถานที่ให้ตั้งสำนักงานของศูนย์วัฒนธรรม เนื่องจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างผู้ดำเนินงานและสถานที่ดำเนินงานนี้เองจึงทำให้การดำเนินงานขาดการติดต่อประสานงานกันเท่าที่ควร การดำเนินงานจึงดูเหมือนว่าฝ่ายวิทยาลัยครูเป็นผู้ดำเนินงานเพียงฝ่ายเดียว ฉะนั้นแนวทางที่ดีที่สุดในปัจจุบันก็คือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติควรจะได้ตั้งเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมประจำจังหวัดขึ้นเพื่อเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างผู้ดำเนินงานที่มหาวิทยาลัยเช่นนี้ และยังเป็นตัวเชื่อมนโยบายและแนวปฏิบัติงานจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2. แนวทางการพัฒนาบุคลากร ปัญหาการขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัฒนธรรมนับว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในทุกวิทยาลัยครู ฉะนั้นการแลกเปลี่ยนกันจัดสัมมนาทางวัฒนธรรมระหว่างวิทยาลัยครูจะช่วยให้บุคลากรได้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมมากขึ้น และนอกจากนั้นการสืบทอดความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

3. แนวทางการจัดกิจกรรม การส่งเสริมให้ตั้งกลุ่มหรือชมรมผู้สนใจทางด้านวัฒนธรรมควรเป็นเรื่องควน และสนับสนุนอย่างจริงจังโดยการทำวิทยาลัยครูประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ ทางด้านวิทยากรและงบประมาณการดำเนินงาน

4. แนวทางการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายในเขตเทศบาลจะเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดีถ้าวิทยาลัยครูประสานงานกับหน่วยงานของจังหวัด หรือเทศบาล และโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะสามารถกระจายข่าวหรือบทความเชิงชุมชนทางด้านวัฒนธรรม นอกจากนั้นหน่วยฝึกสอนในชั้นบทของวิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะเป็นสื่อกระจายข่าวหรือหน่วยประสานงานทางด้านวัฒนธรรมในชนบทได้เป็นอย่างดี

5. แนวทางการศึกษาและการปรับปรุงหลักสูตร ควรพัฒนาโดยจัดทำชุดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมขึ้นและสนับสนุนให้มีการใช้หนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นตำราเรียนหรืออ่านประกอบในระดับชั้นต่างๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน สำหรับนอกระบบโรงเรียนอาจจัดทำในรูปแบบของโครงการพิมพ์หนังสือคู่มือหมู่บ้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะงานที่ใช่ในการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะจัดในลักษณะของการจัดนิทรรศการซึ่งเป็นไปไ้ได้ว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า

การจัดนิทรรศการนี้กระทำไปอย่าง สะดวก และรวดเร็วกว่าวิธีการในลักษณะอื่น ๆ ทั้งยัง
 ใญ่ปฏิบัติงานน้อย จึงทำให้หลีกเลี่ยงการติดต่อกับประสานงานกับหน่วยงาน ผู้เกี่ยวข้อง หรือ
 บุคคลอื่นได้มาก เพราะการติดต่อกับประสานงานจะทำให้การดำเนินล่าช้าลงไปอีก และทำให้
 บังเกิดความไม่แน่ใจว่าจะได้รับความร่วมมือหรือไม่ และการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมในลักษณะ
 ของการจัดนิทรรศการนี้ ยังสามารถแสดงใจใหญ่สนใจใคร่ เห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม
 ได้อย่างกว้างขวาง และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก แต่อย่างไรก็ตามการจัดนิทรรศการก็
 มีข้อเสียตรงที่สามารถจัดให้เรารู้ความสนใจได้ยาก เนื่องจากส่วนใหญ่มักจะเป็นแผนภาพ แผนภูมิ
 หรือข้อความที่เป็นตัวเลขหรือตัวหนังสือซึ่งทำให้เบื่อกาย

ส่วนในด้านวิธีการส่วนใหญ่มักจัดร่วมกับสถาบัน เอกชน องค์กรหรือหน่วยงานอื่นของ
 รัฐ โดยใช้สถานที่ของหน่วยงานนั้น ๆ ที่อยู่ในตัวเมือง เพราะสถานที่มีราคาต่ำที่สุดของจังหวัด
 ในเขตภาคใต้ส่วนใหญ่มักตั้งอยู่ในถนนหนทางตัวเมือง ซึ่งทำให้การเดินทางไปร่วมงาน หรือการ
 ไปให้ความร่วมมือของหน่วยงานอื่น มีความลำบาก โดยเฉพาะในเรื่องของการขนย้าย ยิ่งถ้ามีงาน
 ในตอนกลางคืนด้วยแล้ว จะยิ่งทำให้การเดินทางไปร่วมงานมีความลำบากในเรื่องของการสัญจร
 ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาจราจรที่หนาแน่นในตัวเมือง ซึ่งทำให้ในผู้สัญจรเกิดความรำคาญใจ ในการเดิน
 ทางไปร่วมงาน

เกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมที่สามารถดำเนินการส่งเสริม
 เผยแพร่ ฟื้นฟู ปลูกฝัง และจรรโลงวัฒนธรรม ในรูปแบบต่าง ๆ นั้น จะกล่าวเป็นรายคาบ
 ดังนี้:-

ในด้านการสอน พบว่า ผู้สอนแบบสอบถามมีความเห็นว่า วิทยาลัยแต่ละแห่งได้
 เน้นในการสอน หรืออบรมให้ประชาชนมีขอปฏิบัติทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
 เนื่องจากประเทศไทยเรา เป็นประเทศที่มีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นที่ยึดศาสนา
 ทุกศาสนามีความเจริญรุ่งเรือง และเนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า การกระทำทางด้านการสอน
 หรือการผลิตครูนั้น เป็นภาระกิจหลักของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของ
 สวัสดิ์ สุคนธ์ ซึ่งได้ทำกาวิจัยเรื่อง "บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูใน
 ภาคใต้" ซึ่ง พบว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ ให้ความสำคัญของบทบาท

ทางการสอนเป็นอันดับ 1 และมีการณ์ปฏิบัติในค่ายการศตวรรษเป็นอันดับ 1 เช่นกัน

ในด้านการจัดโปรแกรมของชั้น วิทยาลัยครูแต่ละแห่งได้เน้นในลักษณะสนับสนุนให้นักศึกษาได้ตั้งชุมชนขึ้นเพื่อแข่งขันกัน จัดตั้ง และแข่งขันกับประกวดผลงานซึ่งนับได้ว่าเป็นผลโดยอ้อม ทั้งนี้ เพราะนักศึกษาในวิทยาลัยครูนั้นมาจากต่างที่ต่างถิ่น และ เมื่อมาอยู่รวมกันในห้องหรือบ้านเช่าทางเมืองวิทยาลัยครู วิทยาลัยจึงได้จัดการส่งเสริมสนับสนุนในรูปของการจัดตั้งชุมชนมากเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ส่วนตัวและต่อสังคม และโดยเจตนาอย่างหนึ่ง นักโทษครูควรจะต้อง เป็นผู้ที่กล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร

ในด้านการศึกษา วิจัย และรวบรวม การจัดรวบรวมโบราณวัตถุ และวัสดุทางวัฒนธรรมได้แก่การปฏิบัติค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพราะ กรมการฝึกหัดครู วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมขึ้นในวิทยาลัยครู เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมประสานงานวัฒนธรรม โดยมุ่ง เน้นการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ในชุมชน และให้จัดตั้งหอวัฒนธรรมท้องถิ่นรับด้วย

ในด้านกาประสานงานและติดต่อกับหน่วยงานอื่น การประสานงานกับสภามหาชนของท้องถิ่น เพื่อเชิดชู วัฒนธรรมปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา นั้นยังมีปฏิบัติค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะ สาเหตุหลายประการ อาทิ จำนวนโรงพิมพ์ในท้องถิ่นมักทำให้อุตุนในการผลิตแผ่นปลิวหรือเอกสารเผยแพร่มีราคาสูง ซึ่งทำให้ทางโรงพิมพ์ไม่สามารรถจะเพื่อต่อทางวิทยาลัยได้เท่าที่ควร และจากการสัมภาษณ์ประสานศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นว่า เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงดังกล่าว จึงทำให้ความร่วมมือกันลดน้อยลงไป วิทยาลัยจึงแก้ปัญหาโดยใช้การโร เนี่ยวชนทั้ง เครื่องมือต่าง ๆ ของวิทยาลัยหรือชุมชนแล้วแต่ที่ทำได้ แผ่นปลิวหรือเอกสารแจกความสนใจจากผู้พบเห็นเท่าที่ควร

1 สุวดี สุพนธ "บทบาทและควมรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคใต้" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยครูจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522 หน้า 107.
2 กรมการฝึกหัดครู ยี่สิบเจ็ดปีการสถาปนากรมการฝึกหัดครู (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เมตทราย, 2524) หน้า 13.

ในด้านการศึกษากฎหมาย และแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกัน ยังได้ร
 วมปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งจากการสัมมนาของ ประธานกฤษฎีกาธรรมและยูเกียธรรม
 ในงานวัฒนธรรม ได้ให้ความเห็นว่า งบประมาณส่วนใหญ่ทางด้านงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
 แห่งชาติ และกรมการฝึกหัดครูจัดไว้เห็นส่วนใหญ่จะเป็นงบประมาณสำหรับการจัดสวัสดิภาพการ
 ค่าเนื้องานตามโครงการต่าง ๆ ซึ่งก็มีจำกัดอยู่แล้วฉะนั้นในการไปทัศนศึกษาหรือจัดโครงการ
 วัฒนธรรมศึกษาจริงในขอบเขตใดก็ตาม เพราะ จากดีใน เรื่องงบประมาณ ที่จะต้องใช้จ่ายให้คาพาหะ
 ภาคนอนแทน และถ้านำมันไปใช้เพื่อสิ่ง แต่ส่วนที่บาง วิทยาลัยที่ใดจัดโครงการวัฒนธรรมศึกษา
 จากการศึกษาพบว่า วิทยาลัยให้การสนับสนุนทางด้านเงินพันจากบริษัท ทางราชการ และ
 สมาคมต่าง ๆ ที่เห็นความสำคัญด้านวัฒนธรรมนี้พอสมควร

ในด้านการประชาสัมพันธ์ มีอยู่เป็นวงแคบ ในลักษณะที่พบในปัจจุบันก็คือ
 การร่วมมือกับศูนย์การศึกษาบ้านนอกโรงเรียนและสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด เพราะสำหรับ
 วิทยาลัยเองแล้ว ถูกจำกัดด้วยภารกิจของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ จึงทำให้การดำเนินงานสู่
 ประชาชนภายนอกยังมีน้อยอยู่

ในกรณีการอื่น ๆ สำหรับภายในวิทยาลัยครูแล้วปัจจุบัน กรมการฝึกหัดครูมี
 นโยบายทางวิชาการว่านักศึกษาครูทุกคนจะจบการศึกษาไปนั้นจะต้องผ่าน ภาาประเมินด้าน
 คุณธรรม และจริยธรรมก่อน โดยถึงแม้ว่า การเรียนทางด้านวิชาการจะจบหมดสิ้นแล้วก็ตาม
 แต่การประเมินทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ยังไม่ผ่านก็ให้ถือว่ายังไม่จบการศึกษา ฉะนั้น
 ในแต่ละวิทยาลัย จึงมีโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณนิสัยของนักศึกษาครู เป็นโครงการหลักทาง
 ด้านวิชาการ

สำหรับในด้านปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรม จะได้กล่าว
 แต่ละด้าน ดังต่อไปนี้:-

---

1. รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา, วิทยาลัยครูเพชรบุรี, สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9
 กันยายน 2526 ณ. สำนักงานอธิการ วิทยาลัยครูเพชรบุรี จ. เพชรบุรี.

ในด้านการดำเนินงานและวิธีการทำงาน ความพร้อมในด้านอุปกรณ์ เป็นปัญหา
 ชั้นต้นแรก เนื่องจากศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัยครู ไม่มีอุปกรณ์เป็นของตัวเอง โดยเฉพาะ
 อุปกรณ์ในด้านโสตทัศนศึกษา ต้องอาศัยอุปกรณ์ จากศูนย์วัฒนธรรม ของวิทยาลัยครู ซึ่งทาง
 ศูนย์งานที่จะต้องใช้บริการแก่นักศึกษาและอาจารย์อยู่แล้ว จึงทำให้ไม่เพียงพอสำหรับที่
 จะใช้ศูนย์วัฒนธรรมหรือคณะกรรมการวัฒนธรรมได้พินิจพิจารณาไปใช้ทำการเผยแพร่วัฒนธรรม
 สู่ประชาชนภายนอกได้เป็นระยะเวลานานได้ หรือในบางครั้งช่วยความจำกัดในด้านจำนวน
 อุปกรณ์ที่พอเพียงทำให้วิทยาลัยครูเป็นต้อง เก็บไว้ให้บริการแก่นักศึกษา เป็นชั้นต้นแรก ด้วยเหตุนี้
 จึงทำให้ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก นับว่าเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่ควร
 พิจารณาแก้ไข

ในด้านการประสานงานกับหน่วยงานระดับทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย การ
 ติดต่อประสานงานระบบราชการ ในปัญหาอันคล้ายคลึง เพราะงานทางด้านวัฒนธรรมนั้นได้ทำ
 เป็นงานที่เรียกได้ว่าเป็นงานแม่ จึงทำให้ผู้ติดต่อและผู้รับผิดชอบต้องขามเลียบไป ไปให้ความ
 สนใจเท่าที่ควร และโดยเฉพาะผู้บริหารวิทยาลัยครูใหญ่ มีนโยบายทางด้านอื่นที่เป็นภาระเร่ง
 ความมากกว่างานทางด้านวัฒนธรรม อาทิ งานผลิตครู และงานส่งเสริมวิทยฐานะของครู เป็นต้น

ในกานบุคลากร นับว่าเป็นปัญหาที่เกือบจะค่อนข้างมาก เพราะบุคลากรที่ทำ
 หน้าที่ทางด้านวัฒนธรรม เป็นส่วนใหญ่ปรารถนาหลักคือ งานสอนอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่มีเวลาไม่เพียงพอ
 ที่จะอุทิศให้ทั้งงานวัฒนธรรมอย่างจริงจัง แต่อย่างไรก็ตามงานสอนก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการ
 ส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของตัวผู้สอนว่าไปปฏิบัติภารกิจ
 ครบถ้วนตามบทบาทของวิทยาลัยครู ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518
 มาตรา 5 หรือไม่

ในกานวิชาการ การศึกษาค้นคว้าวิจัยเป็นงานวิชาการอย่างหนึ่งที่กำหนดไว้ใน
 บทบาทของวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 แต่ยังมีปฏิบัติกันมากนั้น เพราะงานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว
 ขาดการจรรวมไว้เป็นหมวดหมู่ จึงทำให้ไม่มีปัญหาในการนำเอาผลงานวิจัยทางด้านวัฒนธรรมที่มี
 อยู่มาอ้างอิงในงานวิจัยใหม่ ๆ ตามความกตัญญูของผู้ขอแบบสอบถามสัมภาษณ์ได้ ขออุมมา
 ว่าปัญหาในการนำเอาผลงานวิจัยทางด้านวัฒนธรรมมาอ้างอิงนั้นปัญหาอยู่ในระดับเกือบค่อนข้างมาก

ในด้านปัญหาทั่วไป ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาในเรื่องของความตระหนักของนักศึกษา ในความสำคัญของการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การขาดการปลูกฝังใน ค่านิยมทางวัฒนธรรมไทย มาตั้งแต่สถาบันครอบครัว เพราะ ปัจจุบันนิคมารวบรวมส่วนใหญ่ของออกไปหาชีวิตนอกบ้านมี เวลาเอาใจใส่และอยู่กับลูกเพียงระยะเวลาอันสั้น สถาบันโรงเรียน ใน ภาพปัจจุบันทั้งแต่การสอน การทบทวนวิชา ขาดการทบทวนในเรื่องของมารยาท และการปฏิบัติ ตนตามค่านิยมของไทย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จึง เห็นว่าปัญหาในเรื่องความตระหนักของ นักศึกษาในความสำคัญของการจัดกิจกรรมด้าน วัฒนธรรม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก

นอกจากนี้ก็ตามปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นปัญหาในเรื่องบุคลากร เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด เพราะ บุคลากรมีบทบาทต่องานด้านวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการสอน การประชาสัมพันธ์ การประสานงานติดต่อ การปฏิบัติงานตามโครงการแต่ละโครงการ และที่สำคัญที่สุดคือความรับผิดชอบของบุคลากรในความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติ

และจากผลการเปรียบเทียบลักษณะงาน วิชาความรู้ งบประมาณ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมและปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน ระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูภาค ตะวันตก และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคอีสาน เนื่องจากสภาพแวดล้อม ทางสังคม วัฒนธรรมนิยม ประเพณี เศรษฐกิจ อาชีพ ศาสนา และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ ลักษณะ และวิธีการดำเนินงานแตกต่างกัน แต่มีมากนัก และ เนื่องจากความบงกชแครงของวัฒนธรรมท้องถิ่น และอารยธรรมเดิม จึงทำให้วัฒนธรรมนิยมและประเพณีแตกต่างกันออกไป ฉะนั้นการจัดกิจกรรม จึงแตกต่างกันไปบ้างแต่ไม่แตกต่างกัน สำหรับปัญหานี้ เนื่องจากวิทยาลัยครูทั้ง 2 กลุ่มมี โครงสร้างในการดำเนินงาน และรูปแบบในการบริหารคล้ายคลึงกัน จึงทำให้สภาพของปัญหา หรืออุปสรรคคล้ายคลึงกันตามไปด้วย แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารและ แผนงานของวิทยาลัยครูที่จะกำหนดกิจกรรมต่างประ เภมาจะดำเนินการทางด้านใดเป็นหลัก และดำเนินไปอย่างไร

จากข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมานั้น เห็นว่าการดำเนินงานทางด้านงานด้านบุการ วัฒนธรรมของวิทยาลัยครูใน เขตภาคใต้ยังมีปัญหาอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย จึงตรงกับ ความคิดเห็น

ของคณะกรรมการวางแผนการปฏิรูปการศึกษาที่ว่า สาเหตุที่สถาบันอุดมศึกษายังทำหน้าที่ทางด้านการทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมน้อยมาก เนื่องจากขาดบุคลากร อุปกรณ์อาคาร สถานที่ และการสนับสนุนทางค่านงบประมาณ เท่าที่ดำเนินการอยู่มักจะกระทำในรูปกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาเท่านั้น¹ ซึ่งการดำเนินการไปสู่เป้าหมายทางค่านประชาชนภายนอกวิทยาลัยเป็นหลักนั้น จึงยังกระทำไม่ได้เต็มตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ยกเว้นในบางศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัยครูที่มั่งคั่งสนับสนุนจากบริษัท ห้างร้าน สมาคม และมูลนิธิ ฝ่ายเอกชนที่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติอย่างพอเพียงสำหรับการดำเนินงาน²

ขอเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในด้านลักษณะงานที่ไซ้ใบการจักกิจกรรมทางค่านวัฒนธรรมควรจะได้มีการจัดสัมมนาในเรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมในด้านต่างๆ เพื่อการส่งเสริม เผยแพร่ฟื้นฟู ปลูกฝัง และจรรโลงวัฒนธรรมใหม่มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีความพร้อมในเรื่องที่พัก สถานที่จัดสัมมนา และอุปกรณ์ต่างๆ อยู่แล้ว และควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนโครวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นชมรมหรือกลุ่มผู้สนใจในเชิงวัฒนธรรมขนตามลักษณะงานอันเป็นอาชีพที่เขาโคปฏิบัติกันอยู่ในชีวิตประจำวัน อาทิ การตั้งกลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้แสดงกลุ่มพอเพลงแม่เพลง เป็นต้น
2. ในด้านกรดำเนินการ งาน วิทยาลัยครูและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมควรลดขั้นตอนในการดำเนินการลง เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติโดยการมอบอำนาจ และการกระจายงานหรือการตั้งเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมประจำจังหวัดขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนในการประสานงานระหว่างท้องถิ่นกับส่วนกลาง และเพื่อติดตามและประเมินผลงานทางค่านวัฒนธรรมนี้โดยเฉพาะ

¹ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา, กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518) หน้า 156.

² ประธานศูนย์วัฒนธรรม, วิทยาลัยครูเพชรบุรี สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 9 กันยายน 2526 ณ สำนักงานศูนย์วัฒนธรรม วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี.

3. ในด้านการประชาสัมพันธ์ควรให้สื่อมวลชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินบทบาททางด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะในด้านการเผยแพร่ เชิญชวน และปลุกฝังวัฒนธรรมให้กับนักศึกษา เยาวชน และประชาชน

4. ในด้านบุคลากร ผู้มีส่วนในการบริหารงานทางด้านวัฒนธรรมควรสรรหาและเชิญผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญในวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ มาเข้าร่วมในการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้น และสนับสนุน ยกย่องฐานะของบุคลากร วิทยากร และผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัฒนธรรมให้มีฐานะและชื่อเสียงปรากฏเป็นที่ยอมรับของสังคม

5. ในด้านงบประมาณ รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนในค่านงบประมาณให้เพียงพอสำหรับปฏิบัติงานในแต่ละโครงการและเพื่อจะได้เป็นทุนในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู ปลูกฝัง และจรรโลงวัฒนธรรมให้มั่นคงถาวรสืบไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยทางด้านวัฒนธรรมครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ควรจะได้เก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นคุณนักรักศึกษาในระดับต่าง ๆ ด้วย
2. ควรศึกษาให้ลึกเฉพาะแต่ละด้าน เช่น ด้านการส่งเสริม ด้านการเผยแพร่ ด้านการฟื้นฟู ด้านการปลูกฝัง และด้านการจรรโลงอนุรักษ์วัฒนธรรม
3. ควรจะได้ศึกษาวิจัยถึงบทบาทของสถาบันและองค์กรภาคเอกชนที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ